

Retrorecensionen: Supertramp - Crime Of The Century

Med "Breakfast In America" 1979 blev Supertramp en...supergrupp. Albumet sålde nära 20 miljoner exemplar och ynglade av sig hits som "Goodbye Stranger", "Logical Song" och "Take the Long Way Home". "Breakfast In America" spelades in i USA och Supertramp fick på köpet skit för detta. För egentligen var inte Supertramp ett band som skulle avyngla hit efter annan och definitivt inte spela in skivor i USA. Det blev det klassiska som det blev på sjuttioalet när man åkte över Atlanten för att spela in skivor: de har sålt sig. Men med "Breakfast In America" blev allt som det blev ändå. Jag funderar

ännu idag om det var meningen. Egentligen. För stämningen mellan de två hjärntrusterna Roger Hodgson och Rick Davies blev bara sämre och sämre efter denna multisäljare. Bandet drabbades av kramp, växtvärk, storhetsfrossa, kalla det vad ni vill. De lyckades samla ihop sig en gång till och fick med 1982-års "Famous Last Words" sin sista framgång. Men visst hördes det att slutet vara nära när albumet kom. Och visst hade åren innan "Breakfast In America" varit relativt fyllda av framgång. Låtar som "Dreamer" och "Give A Little Bit" var två bidragande orsaker. Gruppens progressiva teaterliknande rock indränkt med tonvis av popmelodi och melankoli hittade snabbt sin tillhörighet bland musiknördarna... och musikälskarna. Den sorgmodiga stämning bandet var så fenomenala på att framkalla. Medlemmarna i Supertramp var också oerhört skickliga och liknades ofta vid ett tråkigt "studioband" av de ihärdigaste rocknördarna. Ett alldeles för intelligent och kliniskt band på något sätt. Så var det ju inte. Och de missade en stor sak i det hela: de många oerhörda låtarna. Och redan på det tredje albumet, 1974-års "Crime Of The Century" fick man till sitt mästerverk. Alltså fem år innan den hysteriska framgången med "Breakfast In America". Det vilar ett oerhört sorgmod över detta album. Det finns en sådan bitterljuv melodisk melankoli i hela albumet att det idag nästan är svårt att förstå eller sätta på pränt. Från första stund med det gripande munspelsintrot i "School" som ödsligt ekande inleder albumet och som fortfarande efter snart 30 år får tiden att bara stanna.

"I can see you in the morning when you go to school.

Don't forget your books, you know you've got to learn the golden rule.

Teacher tells you stop your play and get on with your work,

And be like Johnnie - too-good, well don't you know he never shirks

-he's coming alone!"

Det är så vackert, så präglad av ensamhet i både musik och text att jag ännu idag får en klump i halsen när jag lyssnar. Jag skulle ju sedan för de som inte vet, eller tro sig inte bry sig, kunna fortsätta med att försöka beskriva den ekande ensamhet som präglar den smått dramatiska stämningen på hela "Crime Of The Century" och som Roger Hodgson och Rick Davies faktiskt inte riktigt lyckades återskapa rakt igenom på samma sätt på efterkommande album. Det melankoliska och melodiska sorgmod som vilar som

en tung sten på bandets axlar. Sången som fullkomligt skriar ut ångest i historier om ensamhet och utanförskap i låtar som bara namnen kan få en i trans; "Hide In Your Shell", "Dreamer", "Asylum", "If Everyone Was Listening"... Jag skulle kunna försöka beskriva att perfektionismen inom musik på 70-talet även kunde vara så oerhört vackert och stämningsfullt. "Crime Of The Century" är Hodgson och Davies stora skapelse. Ett mästerverk. I mitt hjärta, för alltid.

Supertramp - Crime Of The Century (A&M, 1974)